

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toteutuminen kunnassa

- rakenteet, vastuut, seuranta ja
voimavarat

syyskuu 2015

TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOS

Johdanto

- THL kerää kunnan johdolta tietoa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön johtamisesta, koordinoimisesta ja toteutuksesta kunnissa.
- Viimeisin tiedonkeruu keväällä 2015
- Vastausprosentti 79 (249 kuntaa)
- Väestökattavuus 94%

- Kuntakohtaiset tulokset julkaistaan uudistuvassa TEAviisari-verkkopalvelussa 20.11.2015

Valtuuston hyväksymä hyvinvointikertomus kunnassa:

→ odotettua vähemmän

Kyllä %	
2013	2015
33 (valmisteilla 55)	79

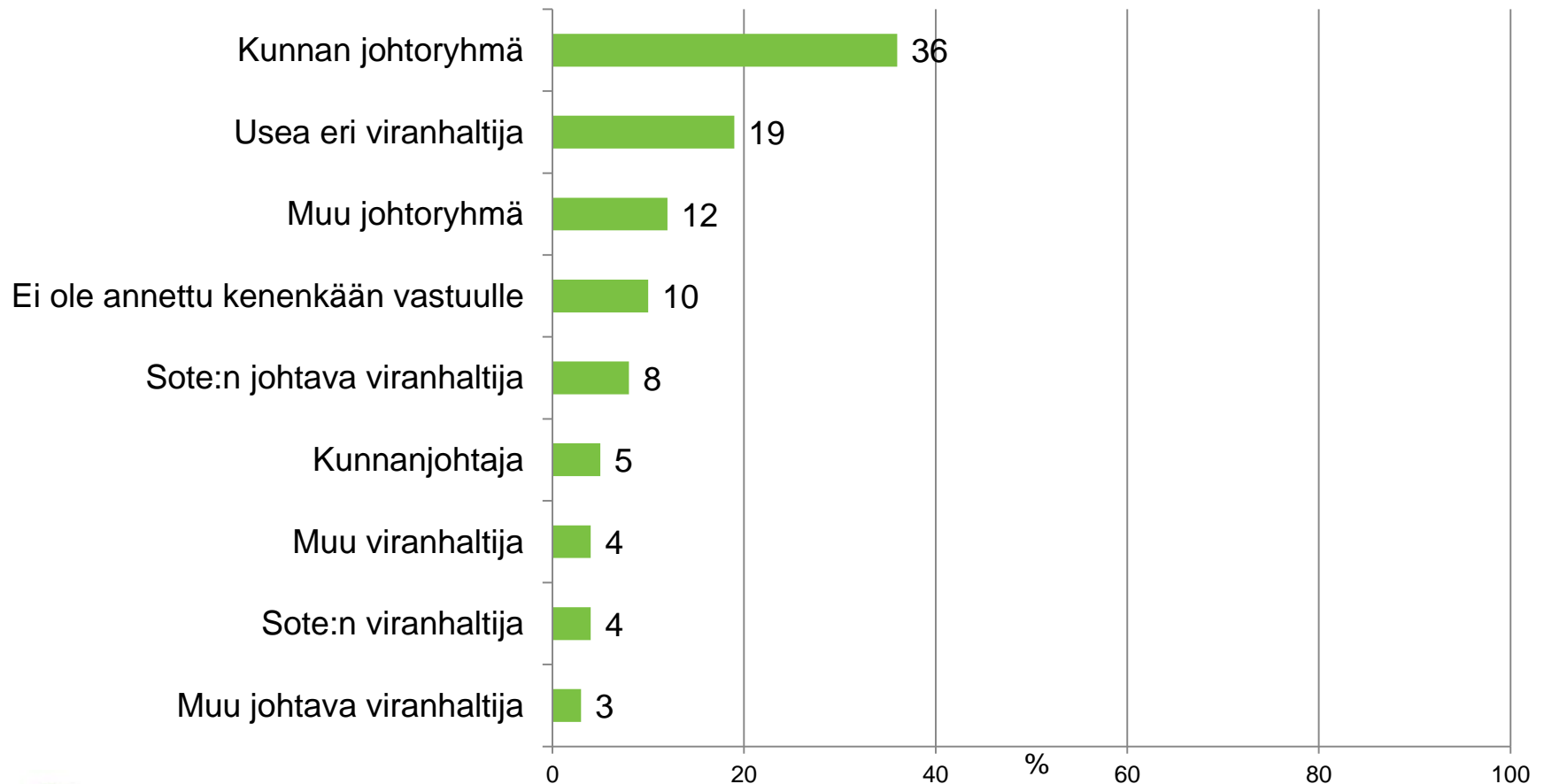
Väestöryhmien välisten terveyserojen kaventaminen kirjattu tavoitteeksi kunnan asiakirjoihin:

→ edelleen kehitettävää

Kunnan asiakirja	Ei laadittu %		Kyllä %	
	2013	2015	2013	2015
Viimeksi hyväksytyyn kuntastrategiaan	8	7	32	32
Kunnan talous- ja toimintasuunnitelmaan	4	2	39	42

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuutahot kunnissa vuonna 2015:

→ Vastuutahon nimeäminen yleistynyt

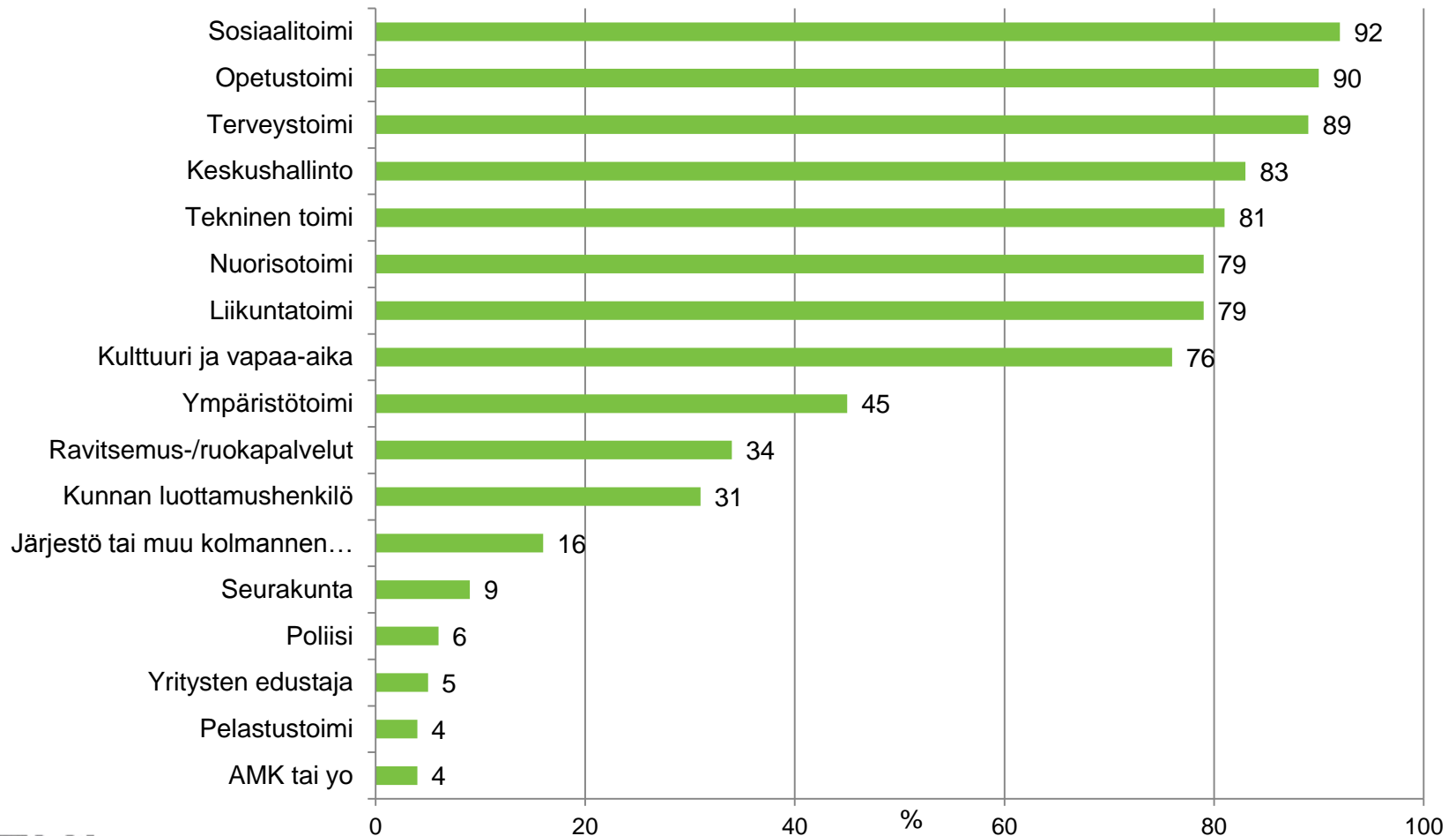
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (HYTE) työryhmät kunnissa 2015:

→ Yleistyneet

- Ei ole työryhmää 9 %
- Kunnan johtoryhmä / laajennettu johtoryhmä 27 %
- Eri hallinnonalojen poikkihallinnollinen ryhmä 52 %
- Alueellinen/seudullinen hyvinvointiryhmä 6 %
- Jokin muu ryhmä 6 %

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmien kokoonpano kunnissa 2015:

→ Ryhmissä yleisimmin kuntaorganisaation edustajia

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön koordinaattori tms. kunnassa 2015:

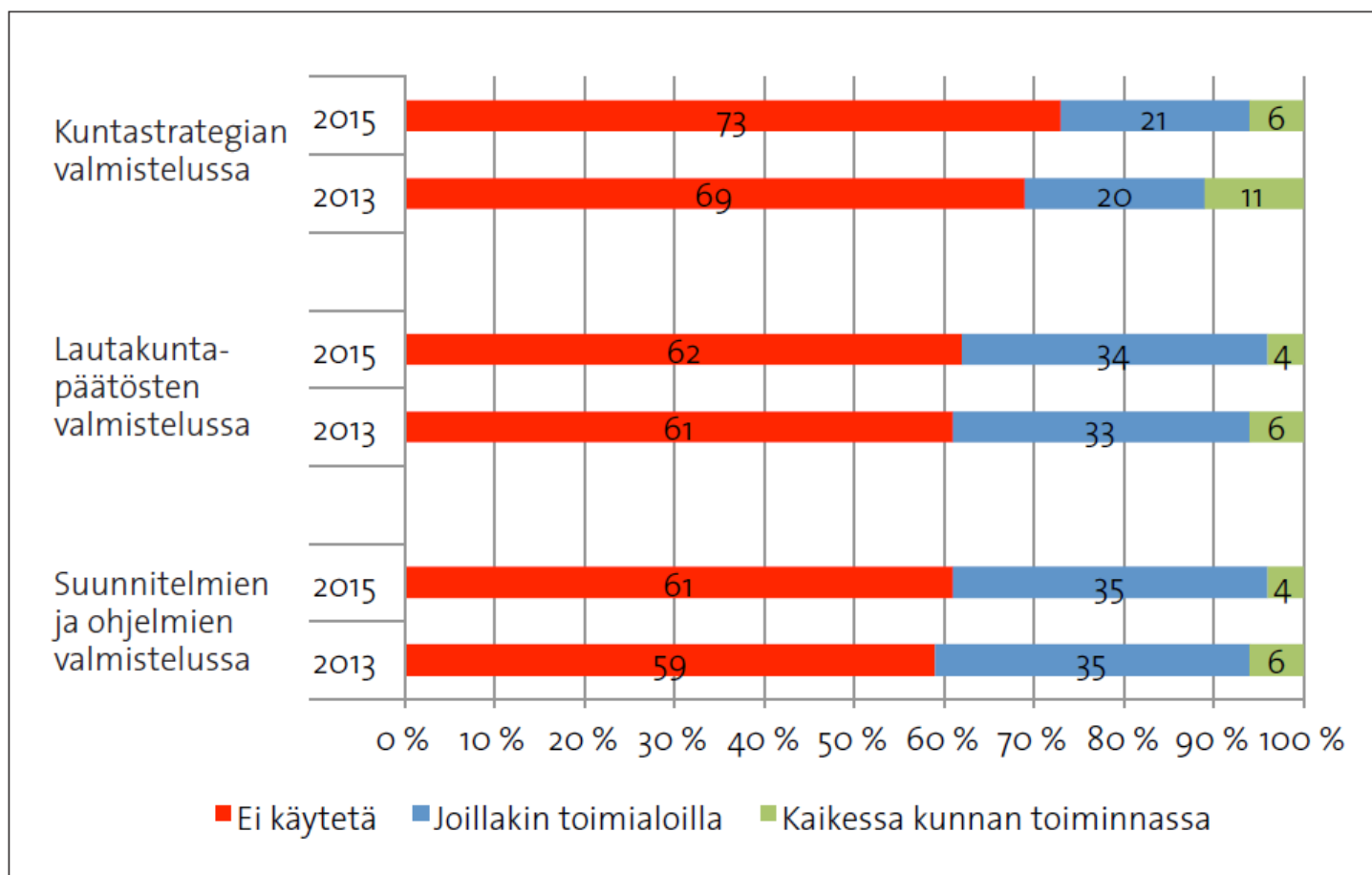
→ Nimetty joka toisessa

- Koordinaattori nimetty 55 %:ssa , joista
 - kokopäiväisiä 8 %
 - useamman kunnan yhteinen 9 %
 - osa-aikainen / oman toimen ohella 37 %
- Koordinaattoreista 60 % sijoitettu sote-organisaatioon ja 21 % keskushallintoon
- Koordinaattorit harvinaisempia pienissä kunnissa

EVA-menettelyn suunnitelmallinen käyttö:

→ Edelleen harvinaista

- Vuonna 2015 kunnista 23 % tehty päätös väestön hyvinvointiin ja terveyteen vaikuttavien päätösten ennakoarvioinnin käyttöön ottamisesta.

Johtopäätökset 1/3

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyö kunnissa kehittynyt myönteisesti viimeisen kahden vuoden aikana

- Väestön terveyst- ja hyvinvointitietojen käsittely johtoryhmässä ja raportointi valtuustolle yleistynyt
- Vastuutahot nimetty 90 % kunnista
- Poikkihallinnolliset työryhmät yleistyneet

Johtopäätökset 2/3

Kehittämiskohteita

- Valtuuston hyväksymien laajojen hyvinvointikertomusten määrässä parannettavaa
- Väestön hyvinvointiin ja terveyteen vaikuttavien päätösten ennakoarvioinnin käyttöönotossa ja suunnitelmallisessa käytössä haasteita
- Väestön terveyst- ja hyvinvointierojen käsittelyssä johtoryhmässä ja raportoinnissa edelleen kehitettävää

Johtopäätökset 3/3

Sote-uudistus haastaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön

- Positiivinen kehityskulku tulisi taata myös jatkossa
- Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus siirtää sosiaali- ja terveysterveyspalvelut itsehallintoalueille, mutta hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on jatkossakin kunnan tehtävä
- Tarvitaan rakenteita ja ratkaisuja, jotka vahvistavat väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä myös tulevaisuudessa

Lähteet

- Ståhl T, Wiss K, Hakamäki P & Saaristo V. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toteutuminen kunnassa – rakenteet, vastuut, seuranta ja voimavarat. Tutkimuksesta tiiviisti 31, syyskuu 2015. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, Helsinki.
<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-302-527-1>
- Terveyden edistämisen vertailutietojärjestelmä:
www.TEAviisari.fi
- Yhteydenotot sähköpostitse:
teaviisari@thl.fi